

Asia: VN/10508/2025

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2026 sekä valtioneuvoston asetuksesta koskien aikatauluja

Palveluluokitukseen ehdotetut tekstimuutokset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Yleisellä tasolla KKV huomauttaa, että kaikki hyvinvointialuelain (611/2021) mukaiset rajoitetut yleisen toimialan tehtävät eivät välttämättä ole kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa. Vastaavasti jotakin palveluluokituksen mukaista palvelua tai sen osaa voitaisiin mahdollisesti tarjota myös kilpailutilanteessa markkinoilla. Tällainen palvelu tulisi raportoida kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan raportointikokonaisuudessa (HKLMY). Julkisen sektorin on aina arvioitava itse, milloin se toimii samoilla markkinoilla yksityisten yritysten kanssa ja määriteltävä omasta toiminnastaan ne palvelut ja tuotteet, jotka suuntautuvat markkinoille.

Tilinpäätöstä täydentävät tiedot/HHYTT

Selvitetään hyvinvointialueiden kykyä eritellä sosiaalihuollon taloudellisen toimintakyvyn edistämisen palvelujen (pois lukien lastensuojeluun liittyvä raha-asioiden hoito), nykyisen asiakasryhmäkohtaisen sosiaalityön ja -ohjauksen palveluluokalle kohdentamisen sijaan: kykenevätkö hyvinvointialueet erittelemään sosiaalihuollon taloudellisen toimintakyvyn edistämisen palvelut (pois lukien lastensuojeluun liittyvä raha-asioiden hoito) asiakasryhmäkohtaisilta sosiaalityön ja -ohjauksen palveluluokilta erilliselle palveluluokalle ja jos, niin mitä kohdistussääntöjä käyttävät erittelyssä?

-

Selvitetään päihdekuntoutujien laitospalvelun osalta, kykenevätkö hyvinvointialueet erittelemään päihdekuntoutujien sosiaalihuollon ja terveydenhuollon laitospalvelun ja jos, niin mitä kohdistussääntöjä käyttävät erittelyssä? Lisäksi selvitetään mitä kustannuksia hyvinvointialueet ovat nykyisin kohdentaneet palveluluokalle 2452 eli ovatko hyvinvointialueet raportoineet palveluluokalla 2452 sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon laitospalvelun kustannukset vai vain sosiaalihuollon laitospalvelun vai vain terveydenhuollon laitospalvelun kustannukset ja mitä kohdistussääntöjä ovat käyttäneet raportoinnissa?

-

Nykyisellään suun terveydenhuollon perustason ja erityistason palvelut kohdennetaan palveluluokalle 2545 Suun terveydenhuollon palvelut. Kykenevätkö hyvinvointialueet tuottamaan eurotiedot suun terveydenhuollon edistävän (ennaltaehkäisevän) ja korjaavan työn HHYTT-erillistietopyyntöön, ja jos, niin mitä kohdistussääntöjä alueet käyttävät erittelyssä?

-

Uusi tietokokonaisuus: Investointisuunnitelma HHIS

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Kaikki muut ehdotetut muutokset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

KKV:n valvonta- ja tutkimustyön kannalta olennaisia raportointikokonaisuuksia ovat kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan raportointikokonaisuus (HKLMY) sekä hankintalain 15 §:n mukaisten sidosyksikköjen raportointi (HTOLA). Tilikauden 2026 raportointiin esitettävät muutokset (liite 3) eivät näytä kohdistuvan näiden raportointikokonaisuuksien sisältöihin.

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden toimittamiseen aikatauluista

Kommentit valtioneuvoston asetuksella annettaviin uusiin raportoinnin aikatauluihin

-

Muut huomiot

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

KKV pitää myönteisenä, että hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta (HKLMY) sekä hankintalain 15 §:n mukaisten sidosyksikköjen raportointikokonaisuus (HTOLA) sisältyvät valtiovarainministeriön asetusluonnoksissa edellytettyihin raportointikokonaisuuksiin myös tilikauden 2026 osalta. Raportoituja tietoja hyödynnetään KKV:n julkisen ja yksityisen elinkeinotoiminnan tasapuolisten kilpailuedellytysten ja julkisten hankintojen valvontatehtävässä sekä KKV:n tutkimus- ja vaikutusarviointitoiminnassa. Raportoituja tietoja voidaan hyödyntää myös laajemmin tilastointi- ja tutkimustoiminnassa sekä yhteiskunnallisen päätöksenteon tukena. Sidosyksikkötietojen raportointia voidaan pitää tarpeellisenä myös kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon kehittämiseen ja ostolaskudatan julkistamiseen liittyvien tavoitteiden kannalta.

Valtiovarainministeriön asetusluonnoksessa ja sen liitteissä esitetyt tietovarantoon raportoitavat tietosisällöt ovat kuitenkin suppeampia kuin kilpailulain 30 d §:n edellyttämät ja siten hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien tilinpäätöksissä esitetyt kilpailullisen toiminnan tiedot. Tilinpäätöstietojen sekä raportoitujen tietojen yhdenmukaisuuden edistämiseksi KKV pitää tärkeänä, että raportointimallien kehittämistä jatketaan vaiheittain pidemmällä aikavälillä.

Tietovaranto ei myöskään nykyisellään mahdollista kokonaiskuvan muodostamista julkisen sektorin kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamasta taloudellisesta toiminnasta. Kokonaiskuvan muodostamiseksi olisi myönteistä, jos myös hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien määräysvallassa olevien yhtiöiden kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan tiedot olisivat keskitetysti saatavilla. Sama tietotarve on luonnollisesti olemassa myös valtion ja sen määräysvallassa olevien yhtiöiden kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittaman toiminnan osalta.

Kokonaiskuvan muodostaminen julkisen sektorin harjoittamasta kilpailullisesta toiminnasta edistäisi pääministeri Orpon hallitusohjelmassa esitettyä tavoitetta vahvistaa Kilpailu- ja kuluttajaviraston kilpailuneutraliteettivalvontaa sekä mahdollisuuksia valvoa julkisen sektorin kilpailua rajoittavaa toimintaa. Myös työ- ja elinkeinoministeriön julkaisussa (TEM 2025:14 Kilpailulain kilpailuneutraliteettisääntelyn toimivuuden ja täytäntöönpanon arviointi) on tuotu esiin tarve kokonaiskuvan kattavalle tiedolle.

Myös sidosyksikköraportoinnin ja sen ohjeistuksen kehittäminen on jatkossa tärkeää, jotta raportointikokonaisuus täyttää sille asetetun tavoitteen siitä, että kaikki hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän sidosyksiköt tulevat raportoiduksi HTOLT-kokonaisuudessa. KKV:n näkemyksen mukaan on kuitenkin tarkoituksenmukaista, että sidosyksikköraportoinnin kehittäminen toteutetaan vaiheittain raportoinnin tuottaman tiedon ja saatujen käyttökokemusten perusteella.

KKV toimii jatkossakin mielellään yhteistyössä valtiovarainministeriön sekä muiden sidosryhmien kanssa talousraportoinnin kehittämiseksi.

Tuominen Maria
Kilpailu- ja kuluttajavirasto